

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 6P/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517202674
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Plaskurová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3517202674.23

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom samosudkyňou JUDr. Barbarou Plaskurovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa G. O., G.. XX.XX.XXXX, zastúpenej v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, Hviezdoslavova 36, dieťa rodičov: matky M.. U. M., G.. XX.XX.XXXX, K. A. E., I. XXX/XX a otca O. O.I., G.. XX.XX.XXXX, K. A. E., O. XXXX, o návrhu starých rodičov E. O., G.. XX.XX.XXXX Q. K. O.I., G.. XX.XX.XXXX, U. K. A. E. - O. XXXX, A. E., o úpravu styku maloletého dieťaťa so starými rodičmi, takto

rozhodol:

I. Súd upravuje styk mal. G. O., G.. XX.XX.XXXX s navrhovateľmi - starými rodičmi maloletej, E. O., G.. XX.XX.XXXX Q. K. O., G.. XX.XX.XXXX nasledovne:

Starí rodičia mal. G. O., G.. XX.XX.XXXX, E. O., G.. XX.XX.XXXX Q. K. O., G.. XX.XX.XXXX A. U. A.Z. A. A. M.. G. O., G.. XX.XX.XXXX každý párný štvrtok v mesiaci v čase od 16:00 hod. do 17:00 hod. v cukrárni na adrese F.. A. XXX, A. E. a v prípade nemožnosti realizácie styku v cukrárni, na základe dohody starých rodičov, matky mal. G. a mal. G. o mieste styku starých rodičov s mal. G. a mal. G. so starými rodičmi - navrhovateľmi.

II. Matke maloletého dieťaťa sa ukladá pripraviť a odovzdať mal. G. v stanovený čas v cukrárni na adrese ul. A. XXX, A. E. a v prípade nemožnosti realizácie styku v cukrárni na dohodnutom mieste v zmysle výroku I. tohto rozsudku.

III. Navrhovateľom sa ukladá mal. G. odovzdať matke maloletého dieťaťa po realizácii styku v stanovený čas a mieste uvedenom vo výroku II.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V. Štátu sa nepriznáva náhrada trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom starí rodičia v tom čase mal. M. O.I., G.. XX.XX.XXXX Q. M.. G. O., G.. XX.XX.XXXX, žiadali, aby súd upravil styk maloletých detí s nimi tak, že sú oprávnení stretávať sa s maloletými každý párný týždeň od piatku od 15,00 hod. do soboty do 18,00 hod. s tým, že maloletých si prevezmú a po ukončení styku odovzdajú v mieste bydliska matky. Uviedli, že z manželstva ich syna O. O. A. U. O. - M. pochádzajú deti M. Q. G.. S týmito deťmi sa počas manželstva ich syna O. O. A. U. O. - M., ako aj po ich rozvoze v roku XXXX, tiež i počas striedavej starostlivosti, až do 03.05.2016, trávili skoro každý deň. Opatrovali ich aj v čase výkonu práce ich rodičov a vytvoril sa medzi nimi silný citový vzťah. Deti boli v ich prítomnosti spokojné a veselé a navykli si na nich. Navyiac si vytvorili blízky vzťah aj s deťmi ich druhého syna K., sesternicou G. a bratrancom L., ktorí bývajú s nimi v spoločnej domácnosti.

Maloletých majú radi, o to viac ich mrzí, že po schválení predbežných opatrení dňa 03.05.2016 a zákaze styku detí s otcom - ich synom, im matka maloletých neumožňuje stykať sa s nimi. Vzhľadom k vyššie uvedenému majú za to, že úprava styku maloletých s nimi, ako starými rodičmi, je v ich záujme a keďže s matkou maloletých nie je možné o styku s maloletými sa dohodnúť, domáhajú svojho práva stretávať sa s deťmi prostredníctvom súdu.

2. Konanie vo vzťahu k M. O. bolo zastavené Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 6P/20/2017 zo dňa 06.04.2021.

3. Matka maloletých detí potom, čo jej bol doručený návrh navrhovateľov - starých rodičov detí na vyjadrenie, požiadala súd o prerušenie konania v nadväznosti na skutočnosť, že na súde prebieha spor o zverenie detí M. Q. G. O. do osobnej starostlivosti jedného z rodičov pod sp. zn. 9P/36/2016, pričom súčasťou spisu je aj rozsiahle znalecké dokazovanie. Poukázala na vypracovaný znalecký posudok znalkyne Mgr. Slávky Jašekovej v tomto konaní, vrátane skutočnosti, že znalkyňa vyslovila v tomto konaní názor, že nútenie detí do stretávania sa s otcom zo strany úradnej moci, by bolo kontraproduktívne a mohlo by v deťoch ešte viac posilňovať odpor k otcovi. Poukazovala na skutočnosť, že starí rodičia bývajú v tesnej blízkosti ich syna - otca maloletých detí, pričom ich syn u nich trávi veľa času. Vyslovila názor, že predmetný návrh na súd o úpravu styku detí so starými rodičmi je len predĺženou rukou otca detí, ktorý týmto nečestným spôsobom chce obísť rozhodnutie súdu o jeho styku s deťmi, ktoré styk s ním odmietajú.

4. Súd návrhu matky na prerušenie konania po vykonaní dokazovania, výsluchom účastníkov na pojednávaní konanom dňa 10.01.2018, po oboznámení sa s obsahom rozsudku 9P/36/2016-479 zo dňa 08.11.2017 a po oboznámení sa so Znaleckým posudkom vypracovaným v konaní 9P/36/2016 znalkyňou Mgr. Slávkou Jaškovou, návrhu matky nevyhovela a uznesením sp. zn. 6P/20/2017-113 zo dňa 23.01.2018 konanie neprerušil.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom znalkyne, oboznámil sa s podaniami starých rodičov maloletého dieťaťa, matky maloletého dieťaťa, otca maloletého dieťaťa, so správami ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom, so správami Centra pre deti a rodiny Nové Mesto nad Váhom, so Znaleckým posudkom vypracovaným znalcom Doc. Mgr. Jaroslavou Gajdošikovou Zeleiovou, PhD. č. 1/2021, s obsahom rozhodnutí Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom 4P/224/2012, 9P/36/2016, 6Pc/5/2019 a s obsahom pripojeného spisu 5P/52/2020, ako i s obsahom ďalšieho spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Stará matka maloletých detí - navrhovateľka, na prvom pojednávaní v predmetnej veci uviedla, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu. Naposledy s M. Q. G. bola vtedy, keď boli v kostole, tak, ako je to v správe kolízneho opatrovníka. Pýtala sa ich, ako sa majú, čo robia, ako v škole. Komunikovali s ňou, odpovedali na jej otázky, ale M. povedal, že sa musí ponáhľať, že už musia ísť, nakoľko je vedúcim nejakej skupiny. Predtým sa s deťmi stretla „u Čičana“ a tam ju M. oslovil. Bola práve pri pokladni, keď on išiel s nejakým priateľom a povedal jej „ahoj babi, ako sa máš, čo je nové“. Chvíľu sa rozprávali, lebo sa ponáhľal. Predtým sa ešte stretli na námestí s G., keď bola s mamou, a veľmi ju zarazilo, že sa otočila na mamu, či môže niečo povedať. Vyslovila názor, že G. Q. M. sú úplne zmanipulovaní. Stretla sa s deťmi ešte na námestí, keď tam bola nejaká akcia a bol tam nafukovací hrad. Inak sa s deťmi nestretla. Uviedla, že nemá ani číslo telefónu, aby sa s nimi porozprávala, deti sú úplne izolované. G. je tiež izolovaná od jej vnučky druhej G..

7. Starý otec maloletých detí - navrhovateľ, na prvom pojednávaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridriavam podaného návrhu. S M. sa stretol, na cyklistických pretekoch a M. sa k nemu sám prihlásil. Navrhoval mu, aby prišiel na O.. Chcel mu kúpiť aj bicykel, ale nebolo mu to dovolené, matka dieťaťa si to nepraje. S M. sa stretol v auguste roku 2017, s G. sa nestretol 19 mesiacov.

8. Matka maloletých detí na prvom pojednávaní uviedla, že súhlasí s tým, aby sa M. stretával so starými rodičmi za podmienok, aké si stanovil. Vyslovila, že je pre ňu záhadou, že starí rodičia nepožiadali o stretnutie s deťmi, neprejavili o nich záujem, pričom na ňu telefonický kontakt majú. Na strane druhej uviedla, že predtým, ako sa M. stretne so starými rodičmi bolo by potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, pretože záujem, ktorý prezentujú starí rodičia je v evidentnom rozpore s tým, že o deti

záujem neprejavujú. Podľa nej chápala, že ich situácia je zložitá, na jednej strane chcú vyhovieť synovi, na druhej strane nechcú počúvať názor vlastných vnúčat. Poukázala na to, starí rodičia nemajú vypestované také komunikačné zručnosti, ktoré by pomohli v kontakte s deťmi, aj keď deti odmietajú ich syna. Tým, že obviňujú ju za názory detí, dávajú deťom najavo, že neakceptujú ich názory, ako ich vlastné a teda ich nepovažujú za dôležité a rovnocenné k svojim. Nedokážu sa zdržať negatívnych hodnotení jej ako matky, čo deti prirodzene vnímajú ako nepríjemné a tým G. momentálne nejaví žiadny záujem so stretávaním sa so starými rodičmi a M. len okrajový. V nadväznosti na uvedené uviedla, že z tohto dôvodu je sporné, či stretávanie detí so starými rodičmi za týchto okolností je naozaj v záujme detí. Navrhla doplniť znalecké dokazovanie, ktoré bolo realizované v konaní 9P/36/2016 znalkyňou Slávkou Jašekovou nakoľko táto už s deťmi pracovala a pozná aj rodinné pomery detí, prípadne vykonať znalecké dokazovanie iným znalcom, ktorého určí súd.

9. Otec maloletých detí na prvom pojednávaní uviedol, že súhlasil s tým, aby sa M. stretával so starými rodičmi tak, ako to sám navrhol a za podmienok, ktoré navrhol. Vyslovil názor, že M. treba rešpektovať a potom sa uvidí, ako sa rozhodne. Poukázal na skutočnosť, že deti sú odlúčené od starých rodičov, s ktorými mali veľmi dobrý vzťah a nestretávajú sa ani s ním. Vo vzťahu k názoru G. uviedol, že jej názor na stretávanie on rešpektuje. I keď to nie je podľa neho vyjadrenie z jej vôle a je pod vplyvom domáceho prostredia, ktoré intenzívne pôsobí na jej dušičku.

10. Zo šetrení realizovaných kolíznym opatrovníkom bolo zistené zo správ nasledovné: Dňa 14.12.2017 o 15:15 hod. bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti M.. U. M., E.. Č.. K. A. E., I. XXX/XX z dôvodu súdneho konania úpravy i styku starých rodičov O. s mal. deťmi G. Q. M. O.. U. M. spolu s manželom O. M. a jej mal. deťmi M. Q. G. žijú v prenajatom trojizbovom byte. Maloleté deti majú svoju samostatnú izbu, každý má svoje lôžko na spanie, písací stôl, skrinky s ošatením, knihy a hračky. Prenájom bytu majú dohodnutý na jeden rok s tým, že je možnosť ho ďalej predlžovať, za jeho užívanie platia 300 Eur mesačne. U. M. uviedla, že deťom povedala o návrhu starých rodičov O.. Uviedla, že ona mala so starými rodičmi veľmi dobrý vzťah. Deti tam vyrastali. No odvtedy sa ich vzťahy zmenili, pretože podala na ich syna trestné oznámenie. U. M. spolu s manželom zhodne uviedli, že nikdy v kontakte detí so starými rodičmi nebránili, mohli za nimi hocikedy prísť a stretnúť sa s deťmi. Keď majú deti narodeniny, meniny, sú Vianoce, tak im ani nezatelefonujú, nič nepošlú, nejavia o nich reálny záujem. Tento návrh zo strany starých rodičov je podľa nej celkom zbytočný. So súhlasom matky bol vykonaný pohovor s mal. deťmi G. Q. M. vo veci zistenia ich stanoviska na návrh starých rodičov. Mal. M. je žiakom X. P. J. Š. Z. A. E., M. XX P. Mal. G. B. Ž. X. P. J. Š. Z. A. E., M. X P.. Mal. M. uviedol, že vyjadrenia zo strany starých rodičov na mamu ho hnevajú. Napr. „...skôr ako by ich mala vychovávať mama, mali by ísť radšej do decáka..“, „...mama je zlá, tatovi ublížila...“, „...za to čo si vymyslela mama, mala byť v base...“. Podľa neho by sa starí rodičia snažili očistiť otca pred nimi. Raz keď išiel zo školy, tak si ho babina počkala, po zdvorilostnej debata začala mamu ohovárať. To čo tato nakecal babine, to nie je pravda a babina neprijala jeho názor. Povedala mu, že prečo si tak strašne vymýšľa a rozplakala sa. Babina klamala, že je tam náhodou, že ani nevedela kedy končí, pritom jasne čakala na neho. Neznáša, keď mu klamú. Má obavu z toho, že keď by boli u starých rodičov na O., tak by tam prišiel tato. Nechce sa s ním stretnúť. S tým, aby išli k starým rodičom od piatka od 15:00 h do soboty do 18:00 h nesúhlasí. Mal. G. sa vyjadrila, že mala starých rodičov rada, ale keď babina rozpráva škaredé veci na mamu nechce vôbec ísť k babine a dedovi z obavy, že sa starí rodičia nezdržia vyjadrenia na mamu. Počas rozhovoru bola emočná, plačlivá. Mal. M. uviedol, že ak by sa chceli s nimi stretnúť starí rodičia, tak by navrhol, aby sa stretnutia realizovali dvakrát v mesiaci a to v nedeľu od 12:00 h do 16:00 h. v A. E. za podmienok: - starí rodičia nesmú hovoriť o mame, nesmie byť prítomný tato, nesmú vyťahovať minulosť. Išli by napr. na prechádzku, alebo do cukrárne, do pizzerie a podobne. S tým, aby chodili Na O. nesúhlasí preto, lebo otec žije v dome cez ulicu a mohol by tam hocikedy prísť, myslí si, že mu v tom starí rodičia nezabránia. Ak starí rodičia tieto podmienky nedodržia, odmieta sa s nimi stretávať. Mal. M. vedel racionálne zhodnotiť dôvody prečo nechce ísť k starým rodičom a za akých podmienok sa dokáže s nimi stretávať. Počas rozhovoru nabádal mal. G., aby sa skúsila so starými rodičmi stretnúť a uvidí, či dokážu splniť podmienky, ktoré uviedol.

Dňa 08.01.2018 o 10:15 h bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti starých rodičov E. Q. K. O., K. A. E., O. XXXX z dôvodu súdneho konania úpravy styku starých rodičov s mal. deťmi G. Q. M. O.. Manželia E. Q. K. O. žijú v rodinnom dome spolu s ich synom - K. O. a jeho dvomi deťmi G. Q. L.. V domácnosti sa nachádza kuchyňa, obývačka, spálňa, izba, toaleta a kúpeľňa, v podkroví domu je manzarda. V prípade, že by boli vnúčatá u nich, tak nemajú problém s ich uložením na spanie. Odkedy odišli vnúčatá od nich z domácnosti 03.05.2016, tak u nich neboli. Od narodenia vyrastali u nich, mali

dobrý vzťah aj s ich matkou U. M.. Potom sa ich kontakt prerušil. U. M. zrušila všetky kontakty. Chceli mal. M. kúpiť bicykel, U. M. to zatrhla, že si to nepraje. Keď sa E. O. pýtala U. M. na stretnutie s vnúčatami, tak jej povedala, že sa môžu s nimi stretnúť jedine u U. M. doma. Na to E. M. uviedla, že v domácnosti matky vnúčať sa odmietajú stretnúť. E. O. s manželom uviedli, že naposledy videli vnúčatá v modlitebni evanjelickej cirkvi v A. E. koncom augusta 2017, kde stretnutie prebehlo pokojne. Tiež sa s nimi stretli v obchode u „Čičana“ v A. E.. Mal. G. videla stará matka na jarmoku v A. E., kedy išla spolu s mamou. E. O. oslovila mal. G., tá sa pozrela na mamu a odvrátila hlavu. Videla mal. G. na skákacom hrade na námestí v A. E., kde na ňu čakal O.Q. M., a keď ju zbadal, tak zobral mal. G. za ruku a odišli preč. Potvrdila, že sa stretla s mal. M. keď išiel zo školy, pretože bola vtedy na A. E. u lekára. K. O. uviedol, že sa s mal. M. stretol pri M. Ú. Z. A. E., pekne sa zvitáli, komunikovali spolu. E. O. Q. K. O. oboznámili s vyjadrením ich vnúčať s tým, že mal. M. má záujem sa s nimi stretávať. Mal. G. sa momentálne odmieta s nimi stretávať. Mal. M. si stanovil podmienky, za ktorých sa stretnutie môže realizovať a to:

- starí rodičia nesmú hovoriť o mame,
- nesmie byť prítomný táto,
- nesmú vyťahovať minulosť,

stretnutia by sa realizovali dvakrát v mesiaci a to v nedeľu od 12:00 h do 16:00 h. v A. E.. Ak to starí rodičia nedodržia, tak nebude mať ďalej záujem stretávať sa s nimi.

Starí rodičia O. uviedli, že im by vyhovoval nepárny víkend v mesiaci. Chceli by telefonický kontakt na vnuka, aby sa mohli s ním dohodnúť ohľadom styku.

11. Vzhľadom k situácii v rodine maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 21.11.2018 súd starým rodičom uložil, aby sa v dňoch 07.12.2018, 21.12.2018 a 11.01.2019 vždy o 14:00 hod. dostavili na Referát PPS Nové Mesto nad Váhom za účelom sa stretnutia s mal. deťmi. Starým rodičom uložil rešpektovať podmienky stretnutia sa s mal. deťmi, ktoré stanovil najmä mal. M.. Matke maloletých detí uložil, aby v dňoch 07.12.2018, 21.12.2018 a 11.01.2019 priviedla maloleté deti na Referát PPS Nové Mesto nad Váhom o 14:00 hod. za účelom sa stretnutia detí so starými rodičmi. Kolízneho opatrovníka požiadal, aby psychológa Dr. Ferkodiča požiadal, aby stanovil presné podmienky, za akých je možné realizovať stretnutia detí so starými rodičmi, a to i v ním navrhovaných dňoch, ktoré súd akceptoval, a to i vo svojej správe, ktorého súd žiada okrem toho, aby vymedzil najlepšiu vhodnú úpravu styku detí so starými rodičmi, i o stanovenie podmienok, za ktorých sa deti so starými rodičmi majú stretávať tak, aby to nebolo na ich ujmu.

12. Na základe žiadosti súdu sa na RPPS Nové Mesto nad Váhom uskutočnilo stretnutie PhDr. Daniela Ferkodiča, psychológa RPPS v tom čase s mal. M. Q. G. O.Ý.. V rámci poradenstva mal. G. prejavila záujem o kontakt so starými rodičmi - navrhovateľmi. So stretnutím súhlasil ja v súčasnosti už plnoletý M.. M. uviedol, že má starých rodičov rád a rád sa s nimi stretne. Vyjadril sa, že starí rodičia sa budú snažiť zmeniť jeho postoj k otcovi a doplniť informácie z ich pohľadu na rodinnú situáciu. Maloletá G. mala pred stretnutím „stres“, nevedela ako budú starí rodičia vyzerajú. Počas približne dvoch rokov sa stretla len so starou matkou. Realizovalo sa i stretnutie starých rodičov s vnúčatami, toto bolo spojené obojstranne, prevažne s pozitívnymi emóciami. Psychológ RPPS skonštatoval, že je pravdepodobné, že v minulosti mali vybudovaný vzájomný vzťah, ktorý pretrval aj napriek približne dvojročnému prerušeniu vzájomného kontaktu. V tom čase mal. M. Q. M.. G. si stanovili podmienku, že nechcú počas stretnutia hovoriť o rodičoch a v prípade stretávania sa so starými rodičmi chcú, aby prebiehalo bez prítomnosti ich otca. Starí rodičia napriek požiadavke vnúčať verbalizovali svoj pohľad na rodinnú situáciu, polemizovali so skúsenosťami a rozhodnutím oboch vnúčať. M. zhrnul stretnutie tak, že čakal, že to bude takto a možno aj ešte horšie, rozumie, že starí rodičia majú takýto postoj, keďže majú viac informácií od jeho otca, no napriek tomu sa so starými rodičmi stretávať chce. Pre prípad úpravy stretávania starých rodičov a vnúčať odporučil PhDr. Daniel Ferkodič, aby bola starým rodičom poskytnutá možnosť absolvovať krátkodobé psychologické poradenstvo zamerané na spracovanie súvisiacej záťažovej situácie, prípadne navrhol umožniť maloletým deťom a starým rodičom absolvovať prvé spoločné stretnutia v neutrálnom prostredí s podporou nezávislej tretej osoby.

13. Po vyhodnotení výsledkov dokazovania na pojednávaní konanom dňa 08.07.2019, súd požiadal kolízneho opatrovníka, aby požiadal psychológa Referátu PPS, aby stanovil termíny stretnutia starých rodičov s maloletými deťmi, a to bez prítomnosti rodičov, s každým dieťaťom samostatne, vždy v jeden deň s tým, že každé dieťa sa stretne za účasti psychológa so starými rodičmi samostatne, poprípade

po posúdení psychológa i obidve deti po samostatnom stretnutí v stanovený deň naraz. Súd požiadal, aby stretnutia boli zrealizované minimálne 3 krát a súčasne, aby sa psychológ vyjadril a zaslal súdu stanovisko v lehote do 22.08.2019, akým spôsobom prebiehali stretnutia starých rodičov s mal. M., akým spôsobom prebiehali stretnutia starých rodičov s mal. G., akým spôsobom prebiehali stretnutia starých rodičov s oboma deťmi naraz a aby sa po realizovaných stretnutiach vyjadril k možnosti stretávania sa starých rodičov s maloletými deťmi, príp. i navrhol, v akých časových intervaloch.

14. Z priebežnej správy RPPS k stretnutiam mal. M. Q. G. O. so starými rodičmi zo dňa 13.12.2019 súd zistil, že na základe žiadosti súdu sa realizovali v neutrálnom prostredí za súčinnosti psychológa RPPS v stanovených termínoch a čase. Účasť mal. detí zabezpečila ich matka. Stretnutie 11.01.2019 z dôvodu hospitalizácie E. O. po dohode s matkou maloletých bolo presunuté na 18.01.2019 a z dôvodu pretrvávajúcej hospitalizácie resp. rekonvalescencie preložené na neurčito. Psychológ RPPS konštatoval, že starí rodičia s mal. M. Q. G. majú vytvorený vzťah, zdieľajú spoločné spomienky, poznajú členov širšej rodiny i rodinných známych, správajú sa so vzájomným rešpektom a úctou. Na stretnutí 21.12.2018 odovzdali starí rodičia vnúčatám vianočné darčeky, ktoré boli starostlivo vybrané a odrážali potreby a záujmy detí. Vyjadril sa, že mal. M. Q. G. majú záujem o stretávanie so starými rodičmi, ale bez nožnej prítomnosti ich otca. Starí rodičia majú tendenciu vysvetľovať vnúčatám svoj pohľad na nedorozumenia, ktoré vznikli medzi ich otcom O. O. a matkou U. M.. V postupujúcich stretnutiach možno vnímať, že táto tendencia stráca na intenzite a dokážu plnohodnotnejšie prežívať spoločne strávené chvíle.

15. Na základe žiadosti súdu Referát PPS podal dňa 12.08.2019 správu súdu po poskytnutí psychologického poradenstva starým rodičom detí, matke detí a otcovi detí a maloletým deťom M. Q. G.. Realizoval s nimi konzultácie, cieľom ktorých bolo znovuoobnovenie vzájomných vzťahov starých rodičov a vnúchat. V správe uviedol, že pani M. a mal. deti absolvovali psychologickú konzultáciu dňa 11.7.2019. V rámci poradenského procesu boli realizované konzultácie s každým maloletým oddelene. Obaja prejavili záujem o stretnutie so starými rodičmi. V rámci sedenia uviedli takmer doslovné odpovede ako sú uvedené v úradnom zázname odd. OSPODaSK z dňa 21.6.2019. Verbalizovali záujem o stretávanie so starými rodičmi, no zároveň uviedli obavy z nožnej návštevy otca, pokiaľ bude stretávanie prebiehať v dome u starých rodičov. Obaja aktuálne kontakt s otcom striktnie odmietajú. V rámci poskytovania psychologického poradenstva bola pani M. vysvetlená nutnosť aktívne podporovať rodičovskú úlohu otca a starých rodičov v zdravom vývine detí a zároveň nevhodnosť vystavovania detí konfliktu rodičov a starých rodičov. Dňa 12.7.2019 pred samotným stretnutím s vnúčatami prebehla konzultácia aj so starými rodičmi zameraná na edukáciu dôležitosti podpory pozitívneho vzťahu s oboma rodičmi a rešpektovanie aktuálneho domáceho prostredia maloletých. Záujem o individuálne psychologické konzultácie prejavil aj O. O., G.. XX.XX.XXXX, ktorý sa ich zúčastnil dňa 9.7.2019, 23.7.2019, 29.7.2019 v rámci ktorých bol oboznámený s postojmi detí týkajúcich sa úpravy styku so starými rodičmi. Starí rodičia sa s mal. deťmi stretli v priestoroch RPPS dňa 12.7.2019, 18.7.2019 a 26.7.2019. Počas stretnutí bola badateľná vytvorená vzájomná vzťahová väzba maloletých a starých rodičov. Prvé stretnutie bolo sprevádzané emóciami a objasňovaním a overovaním si informácií u detí zo strany starých rodičov. Starí rodičia sa zaujímali o záujmy vnúchat, o ich školské výsledky, krúžky a plány na prázdniny. Po stretnutí boli starí rodičia dôrazne upozornení na nevhodnosť vyjadrovania negatívnych výrokov smerom k aktuálnej rodinnej situácii (cirkev, p. M.). Počas druhého stretnutia aj napriek upozorneniam negatívne vyjadrovanie smerom k matke detí a aktuálnemu rodinnému prostrediu pokračovalo, deti verbalizovali počas stretnutia ako im je neprijemné počúvanie takýchto informácií, ich názor však starí rodičia nerešpektovali v dostatočnej miere. Napriek ich snahe o vyhýbanie sa hodnoteniu aktuálnej situácie, sa k týmto témam opätovne vracali a spochybňovali vyjadrované názory detí. Po treťom stretnutí ponúkol RPPS možnosť absolvovania spoločnej konzultácie zameranej na obnovu komunikácie matky detí a starých rodičov týkajúcej sa stretávania s deťmi, ktorú však pani O. A. O.. O. odmietli. Napriek tomu bolo na žiadosť pani M. na konci tretieho stretnutia zrealizované krátke spoločné stretnutie, ktoré však bolo predčasne ukončené z dôvodu, že pani M. podávala informácie nesúvisiace s konaním o úprave styku detí a starých rodičov. Následne sa deti vyjadrili, že pokiaľ má stretávanie takto prebiehať nemajú záujem absolvovať ponúknuté štvrté stretnutie. Pani M.P. sa vyjadrila, že „nesúhlasí s tým, aby to nariadňoval súd, nech je styk upravený dohodou, aby to správaním motivovalo starých rodičov správať sa tak, aby sa s nimi vnúčatá chceli stretnúť aj nabudúce". Pani O. trvá na stretávaní s vnúčatami v domácom prostredí každý nepárny týždeň, nakoľko tam vyrastali a s ohľadom na jej nepriaznivý zdravotný stav.

Pán O. prejavil záujem zobrať deti na výlet, súhlasil s možnosťou striedania stretávania aj u nich a v neutrálnom prostredí.

Mal. G. sa po treťom stretnutí vyjadrila, že sa so starými rodičmi stretávať nechce, keďže „ stále nadávajú na rodičov" (p. M. Q. O.. M.).

Mal. M. sa vyjadril: „stále si melú svoje, nechcem, aby to určoval súd, nech mi zavolajú. Nikto ma na O. nedostane."

V rámci hľadania vzájomnej dohody sa všetci zúčastnení zhodli, že ponúknuté 4. stretnutie neprebehne na pôde RPPS, ale starí rodičia budú kontaktovať M. ohľadom stretnutia v A. E. v neutrálnom prostredí (cukráreň, zmrzlina).

Pani M. telefonicky kontaktovala RPPS dňa 29.7.2019 uvádzala negatívne dôsledky stretávania na deti (u G. plačivosť, budenie v noci, utiahnutosť, u M. psychosomatické prejavy - nevoľnosť, zvracanie).

Dňa 9.8.2019 sa na podnet pani O. uskutočnilo stretnutie v A. E. v trvaní okolo hodiny. Stretnutia sa zúčastnil len mal. M., nakoľko mal. G. odmietla prísť na stretnutie. M. vyjadril spokojnosť: „takto by tie stretnutia mohli prebiehať". V závere psychologička RPPS skonštatovala, že priebeh stretnutí sprevádzalo množstvo emócií je badateľný vytvorený vzťah detí a starých rodičov, ktorý je žiaľ výrazne poznačený nevyriešenými konfliktami starých rodičov a rodičov a taktiež časovým prerušením vzájomného kontaktu. Na základe zistených skutočností je vhodné absolvovanie individuálnej psychoterapie všetkých zúčastnených zameranej na zvládnutie dlhotrvajúcej záťažovej situácie, v ktorej najviac trpia maloleté deti. V prípade ak súd rozhodne o stretávaní s deťmi v domácom prostredí starých rodičov odporúčame jasne stanovené podmienky kontaktu starých rodičov a maloletých detí s dôrazom na momentálne obavy oboch detí z prípadnej návštevy otca.

Ďalšou možnosťou na zváženie by mohlo byť pokračovanie v stretávaní za prítomnosti psychológa v CPRaD.

16. Pojednávanie konané dňa 26.08.2019 bolo odročené za účelom nariadenia znaleckého dokazovania a za účelom rozhodnutia o návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Uznesením sp. zn. 6P/20/2017-178 zo dňa 02.09.2019 v spojení s Uznesením Krajského súd v Trenčíne 5CoP/59/2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2019 a vykonateľnosť dňa 16.09.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie nasledovne: Starí rodičia sú oprávnení stretávať sa s maloletým M. O., G.. XX.XX.XXXX Q. A. M.. G. O., G.. XX.XX.XXXX, v období do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej každý piatok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. v Centre pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, 915 01 Nové Mesto nad Váhom za účasti psychológa a sociálneho pracovníka Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, 915 01 Nové Mesto nad Váhom s tým, že matka pripraví a odovzdá maloleté deti za účasti psychológa a sociálneho pracovníka Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, starým rodičom a starí rodičia vrátia maloleté deti matke za účasti psychológa a sociálneho pracovníka Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, 915 01 Nové Mesto nad Váhom. Neodkladné opatrenie trvá len do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

18. Vzhľadom k realizácii neodkladného opatrenia starými rodičmi a deťmi súd nariadil ďalšie pojednávania, v rámci prípravy ktorých zabezpečil správy Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom.

19. Zo správy Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom zo dňa 05.06.2020 súd zistil, že na základe neplnenia výkonu neodkladného opatrenia a to realizácie stretávania starých rodičov E. O., G.. XX.XX.XXXX Q. K. O., G.. XX.XX.XXXX s maloletými deťmi M. O., G.. XX.XX.XXXX Q. G. O., G.. XX.XX.XXXX uvádzajú nasledovné stanovisko. Cieľom neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom nové Mesto nad Váhom bolo umožniť a sprostredkovať starým rodičom stretávanie s maloletými deťmi. Stretnutie s maloletými deťmi prebiehalo v priestoroch centra každý piatok od 16,00 hod. do 18,00 hod. Stretnutia sa realizovali v Centre pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom, od 31.01.2020. Stretnutie bolo realizované za účasti psychológa a sociálneho pracovníka, tak ako bolo uvedené v uznesení sp. zn. 6P/20/25017. Pred realizáciou stretávania sa uskutočnil úvodný rozhovor v prítomnosti kolízneho opatrovníka, matky maloletých detí a starých rodičov maloletých detí a zamestnancov centra (sociálny pracovník, psychológ). Stretnutie bolo naplánované z dôvodu oboznámenia sa s pravidlami centra a realizáciou opatrenia, ktoré umožňuje stretávanie starých rodičov s maloletými deťmi. Prvé stretnutie starých rodičov

s maloletými deťmi bolo naplánované dňa 31.01.2020. Matka telefonicky kontaktovala sociálneho pracovníka a oznámila nepriaznivý zdravotný stav maloletej. Na stretnutie sa nedostavil ani maloleť M. z neznámeho dôvodu. Matka počas tohto obdobia telefonicky poskytovala informácie o zdravotnom stave maloletej. Následne sociálny pracovník informoval starých rodičov o nepriaznivom zdravotnom stave maloletej a teda absencie na stretnutí. Matka doložila lekársku správu z tohto obdobia, aby potvrdila opodstatnenosť a relevantnosť absencie maloletej na stretnutí. Stretnutia sa realizovali v dátumoch: 07.02.2020, 14.02.2020 a 21.02.2020. Tieto stretnutia prebiehali bez výrazných problémov, matka pravidelne priviedla maloleté deti na stretnutia. Začiatky na stretnutiach spočiatku boli o výčitkách. Maloleté deti po privítaní a pozdravení sa so starými rodičmi, ktoré boli vždy slušné, začali konverzáciu ktorá bola o výčitkách, prečo musia chodiť do CDR a vinu za aktuálnu situáciu dávali starým rodičom. Ich vety sa často opakovali a asertívne presadzovali tieto názory. Po tomto emočnom stave sa maloleté deti upokojili a konverzácia medzi starými rodičmi a maloletými deťmi pokračovala v kľasických frázach typu: ako sa máte / máš, čo máte/máš nové a podobne. Starí rodičia počas stretnutí priniesli deťom vždy nejaké sladkosti prípadne dary. Maloleté deti ich prijali. Vzájomnú komunikáciu vždy spojila spoločenská hra. Pri tejto spoločnej aktivite vedeli maloleté deti a starí rodičia spolu komunikovať bez problémov, dokonca v niektorých momentoch sa prejavila spoločná súdržnosť. Keď sa počas stretnutia zvolila všeobecne vhodná téma, ktorá nijako nesúvisela s rodinou, tak obe strany vedeli vyjadriť svoje názory s rešpektom. Stretnutia sa nerealizovali v dátumoch: 28.02.2020 - matka telefonicky oznámila, že návšteva sa ruší z dôvodu domácej karantény po príchode maloletej z prázdnin v ČR. V lokalite, kde sa maloleť nachádzala boli potvrdené prípady nákazy Covid 19. Dňa 06.03.2020 - stará matka oznámila, že z dôvodu choroby sa nemôžu zúčastniť návštevy. Na základe tlačového vyhlásenia premiéra SR zo dňa 06.03.2020 a pokynu GR Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sú zakázané návštevy rodičov a blízkych osôb detí v zariadeniach CDR Myjava. Dňa 09.03.2020 CDR Myjava telefonicky kontaktovalo matku maloletych detí a starých rodičov maloletych detí, že z dôvodu opatrení, ktoré sa v súvislosti s vírusom Covid 19 zaviedli, je CDR Myjava uzavreté a nemôžu sa vykonávať opatrenia nariadené súdom až do odvolania. Na základe nepriaznivej epidemiologickej situácie pri šírení ochorenia Covid 19 a na základe usmernenia ÚPSVaR Bratislava zo dňa 20.05.2020 sa pristúpilo k uvoľneniu niektorých opatrení na zamedzenie šírenia infekcie Covid 19 a to dňom od 01.06.2020 sa ruší obmedzenie vykonávania ambulantných a terénnych opatrení v plnom rozsahu za podmienok dodržiavania všetkých hygienických opatrení. Dňa 29.05.2020 kontaktovali matku maloletych detí a starých rodičov maloletych detí, že z dôvodu opatrení, ktoré sa v súvislosti s vírusom Covid 19 zaviedli je už v CDR Myjava možné od 01.06.2020 pokračovanie stretávania za potrebných hygienických opatrení. Najbližšie stretnutie je možné v piatok 05.06.2020. Starí rodičia maloletych detí potvrdili účasť, neskôr sa vyjadrila matka maloletych detí, ktorá uviedla, že stretávanie sa nemôže uskutočniť, pretože ona a jej manžel sú dlhodobo PN a maloleté deti nemá kto priviesť do CDR na stretávanie. Matke boli navrhnuté 3 riešenia, a to 1/ Maloleté deti by mohli docestovať samé, nakoľko Mário má už XX rokov a je samostatný a spolu s ním by mohla prísť aj G., ktorá má XX rokov. Matka s týmto návrhom nesúhlasila a jej odpoveď bola, že ona si to nezoberie na zodpovednosť, keby sa im niečo stalo. 2/ Maloleté deti by mohli cestovať autom spolu so starými rodičmi. Matka výrazne nesúhlasila a odmietala toto riešenie. 3/ Maloleté deti by mohli cestovať s niekým z okruhu ich blízkych. Matka uviedla, že nikoho takého nemajú, komu by natoľko dôverovala, že by im zverila svoje deti. Matke vysvetlili, že za tejto situácie nie je teda možné, aby stretávanie prebiehalo a upovedomili ju, že o týchto skutočnostiach budú informovať ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a následne Okresný súd v Novom Meste nad Váhom. Matka súhlasila.

20. Zo správy ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom zo dňa 07.07.2020 súd zistil, že dňa 16.06.2020 o 14.30 hod bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti starých rodičov O. G. Q. O. XXXX, za účelom zistenia aktuálnej situácie v rodine. Starí rodičia uviedli, že stretnutia v Centre pre deti a rodiny boli príjemné, veľmi sa tešili, že uvidia vnúčatá. Starý otec uviedol, že by privítal takéto stretnutia aj každý piatok. Vnuk M. im najprv hovoril, že nemá čas, ale potom sa už tak neponáhľal. K. O. uviedol, že pred 2 týždňami stretol vnuka M. v A. E., vnuk sa mu milo prihovoral, kýval mu. Starý otec bol z tohto stretnutia veľmi dojatý. Volal vnuka M. aj na výlet na Bradlo, ale nechali to na prázdniny. Starí rodičia uviedli, že vzťahy sa im počas stretávania postupne zlepšovali, nebyť situácie Covid 19, boli by určite radi pokračovali ďalej. Stará matka E. O. počas sociálneho šetrenia viacej rozprávala o maloletej G., je jej veľmi ľúto, že nemôže mať na ňu telefónne číslo, aby jej mohla telefonovať.

Starí rodičia uviedli, že na stretnutie vnúčatám doniesli darčeky, hodinky, ceruzky, fixky, sladkosti, vnúčatá darčeky prijali. Hrali spolu spoločenské hry, kde sa vždy uvoľnili a nemuseli myslieť na rodinné konflikty.

Starý otec K. O. uviedol, že s vnúčatami sa aj vyobjímali, rozprávali sa o škole, o voľnom čase detí, kamarátoch.

Starí rodičia boli veľmi vďační za ten čas, kedy mohli s vnúčatami byť a majú naďalej záujem sa s nimi stretávať. Boli by najradšej, keby mohli deti za nimi chodiť do domácnosti na O., aby boli tiež v kontakte s bratrancom a sesternicou.

Taktiež dňa 16.06.2020 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky maloletých detí U. M.. V domácnosti bol počas pohovoru prítomný tiež manžel matky a obidve maloleté deti.

Matka uviedla, že dňa 30.06.2020 cestujú na 2 mesiace spoločne s deťmi na prázdniny do Nemecka, deti sa veľmi tešia, M. tu bude navštevovať aj jazykovú školu, aby sa zlepšil v nemčine, budú mať pekné prázdniny. Pojednávania v uvedenej veci sa nezúčastní, chce požiadať o odročenie termínu. Matka bola v čase sociálneho šetrenia práceneschopná z dôvodu úrazu dolnej končatiny, pohybovala sa pomocou barlí. Matka bola upovedomená, že podľa rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k maloletým deťom je povinná otca detí informovať o tom, že mieni s deťmi vycestovať do zahraničia a taktiež je povinná plniť si povinnosti vyplývajúce jej z neodkladného opatrenia o úprave styku maloletých detí so starými rodičmi. Matka uviedla, že v zahraničí už má všetko zabezpečené, aj ubytovanie a tak už nemôže toto svoje rozhodnutie zmeniť.

U. M. uviedla, že od ukončenia stretávania detí so starými rodičmi v centre s deťmi neriešila túto otázku stretávania sa so starými rodičmi. V domácnosti neboli počas sociálneho šetrenia vhodné okolnosti na vytvorenie priestoru na pohovor s maloletými deťmi, nakoľko matka a jej manžel prezentovali svoje názory na starých rodičov O. priamo pred deťmi, hodnotili ich záujem o vnúčatá ako hraný, ktorým chcú zakrývať to, aby mal k deťom prístup ich otec, s čím absolútne nesúhlasia. Sú proti tomu, aby deti chodili na O. za starými rodičmi, myslia si, že tam by mohli prísť do kontaktu s otcom a že, starí rodičia nemajú skutočný záujem stretávať sa s deťmi. Matka uviedla, že deti nekontaktovali okrem stretnutí v centre a z toho vyplýva, že im nejde o skutočné vybudovanie vzťahu k deťom. Nakoľko matka detí bola práceneschopná a nemala od lekára povolené vychádzky, nebolo možné zabezpečiť vykonanie pohovoru s maloletými v neutrálnom prostredí na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

V prítomnosti matky a jej manžela sa k veci vyjadril aj maloletý M., ktorý uviedol, že starých rodičov má rád, avšak v tomto ich návrhu vidí pretváрку. Počas stretnutí v centre spolu komunikovali o bežných veciach, starí rodičia sa kontrolovali, neútočili na mamu, najmä babka. Pre neho však stretávanie k ničomu nevedie, starých rodičov sám už nekontaktoval, okrem návrhu na súd u nich nevidel žiadny ďalší záujem. Rozhodne odmieta chodiť na stretnutia so starými rodičmi do ich domácnosti na O..

Záverom zo správy vyplýva, že maloleté deti majú k starým rodičom vytvorené vzťahy, avšak komplikovaná rodinná situácia a najmä nenávisť medzi rodičmi detí bráni tomu, aby prišlo k spontánnym vzťahom a komunikácii medzi starými rodičmi a vnúčatami a naopak a je teda v záujme maloletých detí, aby boli tieto vzťahy naďalej udržiavané. Pri spontánnych prejavoch deti vedia prejavovať cit k starým rodičom (stretnutie M. so starým otcom).

21. Napriek intenzívnej spolupráci súdu, ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom, Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32 v Novom Meste nad Váhom, nedošlo k doriešeniu situácie. Súd realizoval znalecké dokazovanie.

22. Uznesením sp. zn. 6P/20/2017-282 zo dňa 10.07.2020 súd ustanovil za znalca doc. Mgr. Jaroslavu Gajdošikovou Zeleiovú PhD. s miestom výkonu činnosti Študentská 10.25, 911 01 Trenčín, znalca z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých za znalca v tomto konaní.

23. Znalčka podala súdu psychologický znalecký posudok zo dňa 18.01.2021, v ktorom zodpovedala na otázky súdu v tom smere, že obe deti majú k starým rodičom emočne pozitívny, nízko intenzívny vzťah, ktorý spontánne neiniciujú. Reagujú na sociálne podnety a výzvy od nich a inštitúcií, motivovaní sú skôr empatiou. Obaja starí rodičia majú k deťom emočne pozitívny, ale behaviorálne ambivalentný, málo intenzívny vzťah, sytený nutkavou potrebou porozumenia odmietania kontaktu detí v ich domácnosti. Ich väzbovosť je podmienená, aktuálne však iniciujú ústupky a hľadajú iné možnosti. Vyjadrila sa, že aktuálne nezistila žiadne známky negatívneho ovplyvňovania detí matkou alebo inými osobami. Matka a jej manžel pozitívne stimulujú deti ku kontaktu so starými rodičmi a prejavovania im úcty. Nezistila tiež žiadne známky priameho a zámerného ovplyvňovania maloletej G. bratom M.. Nezistila tiež i napriek tomu, že mal. G. je detsky senzitívna a submisívna, u nej a M.Á. následky negatívnej manipulácie, podnecovania na extrémizmus, fundamentalizmus, elitárstvo alebo vštepovanie pocitu nadradenosti

a výlučnosti. Tieto sú mechanizmom masívnej sociálnej projekcie, vnímanej ich otcom. K možnosti návrhov na obnovu riadneho fungovania vzťahov medzi deťmi a starými rodičmi sa vyjadrila v tom smere, že deti primárny styk so starými rodičmi neodmietajú, odmietajú osobne vynucované spôsoby styku formou kontaktu v školských inštitúciách alebo inštitucionálne vynucované spôsoby styku v súdom nariadených podmienkach z dôvodu zaťažovania ich do sporov. Odmietajú podmieňujúci styk so starými rodičmi v ich domácnosti, ktorej sa vyhýbajú z dôvodu možného kontaktovania ich otcom. Maloletá G. hľadá nové možnosti kontaktov a obdarovania starých rodičov na narodeniny. V rámci psychologických opatrení pre obnovenie reciprocity vzťahu medzi starými rodičmi a deťmi navrhla podnecovať deti k písomnému kontaktovaniu starých rodičov (korešpondencia Slovenskou poštou z dôvodu ich veku spojenom s nízkou tele-informačnou gramotnosťou, ktorá by im umožnila vracať sa k písanému textu a udržať kontinuitu v spomienkach), zasielať starým rodičom fotografie z domácnosti detí, ich aktivít a rovesníckych vzťahov s popisom, pozývať starých rodičov na neutrálne miesto kontaktu, eventuálne do bezpečného priestoru detí, vzájomne iniciovať prejavy úcty a spomienky - blahoprianie k meninám, narodeninám. Navrhla tiež uvoľnenie sa kontaktu pri náhodných stretnutiach a vzájomné delenia sa o iné dobrá (úroda, pečenie, školské/vzťahové úspechy a podobne). Toto doporučiť rodičom, nedá sa vynútiť. V čase podania znaleckého posudku navrhla rozsah a miesto styku formálne neupraviť, ale zabezpečiť telekomunikáciu a korešpondenciu detí so starými rodičmi a starých rodičov s deťmi, čo doposiaľ dostatočne nevyužili v existujúcich podmienkach. Zo psychologického hľadiska považovala za vhodné styk vykonať v rozsahu aspoň jednu hodinu za dva mesiace v neutrálnom a emočne bezpečnom priestore pre udržanie kontaktu. Styk detí so starými rodičmi v ich domácnosti vylúčila z dôvodu narušenia emočnej istoty a bezpečia u oboch detí, keď mal. G. sa vysoko obáva stretnutia s otcom a jeho prejavov a tlaku.

24. Matka maloletého dieťaťa v nadväznosti na predmetný znalecký posudok uviedla, že si nemyslí, že by akokoľvek formulované rozhodnutie vynucujúce stretávanie sa detí so starými rodičmi mohlo suplovať autenticitu vzťahov, ktorá môže byť dosiahnutá len slobodnou voľou detí a spontánnosťou. Tento názor potvrdzuje vo svojich záveroch aj predmetný znalecký posudok, s ktorým sa plne stotožňuje. Poukázala na obsah znaleckého posudku, a to konkrétne na stranu 13, kde znalkyňa uvádza, že deti primárne styk so starými rodičmi neodmietajú. Odmietajú osobne vynucované spôsoby styku formou kontaktu v školských inštitúciách alebo inštitucionálne vynucovanie spôsoby styku súdom nariadených podmienkach z dôvodu zaťažovania ich do sporov. V tejto súvislosti vyslovila názor, že štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby vzájomnej spolupráci napomohli, ale ich povinnosť použiť donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená; musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva. Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča (starého rodiča). Podľa ESLP jej použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (starými rodičmi). Uvedené je aj realitou tohto prípadu, kedy deti po opakovaných stretnutiach so starými rodičmi boli v dôsledku ich neprimeraných prejavov traumatizované a opakovaných stretnutí sa zdráhali. Poukázala na skutočnosť, že starí rodičia odmietli na RPPS ÚPSVaR Nové Mesto n/V konzultáciu zameranú na obnovu komunikácie matky detí a starých rodičov (str. 4). Napriek upozorneniam, starí rodičia sa negatívne vyjadrovali smerom k matke a akt. rodinnému prostrediu, deti verbalizovali, ako im je nepríjemné počúvanie takých informácií, ich názor však starí rodičia nerešpektovali v dostatočnej miere (str. 5). Podľa matky maloletého dieťaťa, starí rodičia nie sú schopní prispôbiť svoje správanie k deťom tak, aby ich rešpektovali. Obaja starí rodičia žiadajú kontakt s vnúčatami, ale neodkladným opatrením umožnené stretnutia v CDR Myjava využili iba v mesiaci február 2020, následne z dôvodu opatrení Covid-19 sa stretnutia nerealizovali, no ani po uvoľnení príslušných opatrení daného kontaktu s vnúčatami, sa starí rodičia ďalej nedomáhali (str. 7). Starí rodičia sa na jednej strane domáhajú kontaktu s vnúčatami, no na druhej strane ho nevyužili, keď mali možnosť. O ich skutočnom záujme sa teda dá polemizovať. Poukázala i na skutočnosť, že bola opakovane obvinená, že bráni styku starým rodičom s deťmi a negatívne ich ovplyvňuje. A v tejto súvislosti poukazuje na vyjadrenie znalkyne, že zo správania detí za prítomnosti matky neboli zistené žiadne ukazovatele ich negatívneho ovplyvňovania matkou, naopak, táto podporne obe deti stimuluje ku kontaktu so starými rodičmi a prijíma odporúčania k udržiavaniu väzby s nimi (str. 12). Ďalej tiež poukázala na zistenie znalkyne, že citové väzby oboch detí k starým rodičom O. sú pozitívne, málo intenzívne, reaktívne, t.j. vzťahy neaktivujú spontánne, nevyhľadávajú prítomnosť starých rodičov, nakoľko nemajú vývinovú potrebu (str. 12). Rovnako, ako znalkyňa je teda presvedčená, že vzhľadom k veku detí ich prežívanie a vzájomné vzťahové preferencie sa má styk ponechať na možnosti návštev

starých rodičov na neutrálnom mieste, pričom tiež znalkyňa navrhla rozsah a miesto styku formálne neupraviť. Žiadala návrh starých rodičov zamietnuť.

25. Navrhovatelia sa k podanému znaleckému posudku vyjadrili v tom smere, že návrh na súd podávali v dobrej viere a so snahou pomôcť hlavne deťom vyrovnáť sa s náročnými zmenami v ich živote. Konštatovali, že ani po veľmi dlhej dobe a ani s pomocou príslušných orgánov sa nepodarilo priniesť do tejto veci zmenu, ktorá by pomohla aspoň čiastočne normalizovať ich vzťah s vnúčatami. Uviedli, že priznávajú, že dosť veľa nádeje očakávali od pani znalkyne. Z vypracovaného znaleckého posudku však nenachádzajú žiadny posun vo veci. Posudok iba konštatuje a konzervuje stav, ako ho vidia ľudia mimo zainteresovaných. K znaleckému posudku sa už nebudú vyjadrovať a prosia súd, ak je to len trochu možné, aby hlavne v záujme detí, deťom i starým rodičom - im navrhovateľom zachoval a umožnil aspoň trochu normálny styk s ich vnúčatami, ktoré od malička aj vychovali, keď ešte bývali s nimi. Mrzí ich, že znalecký posudok v tomto z ich pohľadu neprináša žiadny posun vo veci, ale i tak ďakujú pani znalkyni.

26. V priebehu konania súd zistil, že na tunajšom súde bol dňa 21.09.2020 podaný návrh otcom maloletých detí na zmenu úpravy styku. V rámci tohto konania bola vypočutá mal. G.. Tiež bolo nariadené uznesením súdu sp. zn. 5P/52/2020-165 neodkladné opatrenie, ktorým bolo mal. G. O., G.. XX.XX.XXXX uložené nasledovné výchovné opatrenie:

- povinnosť absolvovať odborné psychologické poradenstva v Centre pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Nové Mesto nad Váhom, so sídlom Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom ambulantnou formou a to pravidelne každý nepárny piatok v čase od 14.30 do 15.30 hod v období od 29.10.2021 do 28.02.2022.

- povinnosť absolvovať odbornú psychologickú terapiu u klinického psychológa PhDr. Michala Chovanca, so sídlom Piešťanská 1184/24, Nové Mesto nad Váhom v rozsahu 12 stretnutí v konkrétnych termínoch určených po predchádzajúcom dohovore najneskôr do 30.04.2022.

Matke sa ukladá povinnosť mal. G. v stanovenom čase priviesť do Centra pre deti a rodiny Myjava pracovisko Nové Mesto nad Váhom a v dohodnutom čase priviesť do ambulancie ustanoveného psychológa a v závislosti od rozhodnutia konkrétneho psychológa byť prítomná pri poskytovanej terapii. Súd uložil povinnosť Centru pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Nové Mesto nad Váhom podať súdu písomnú správu o výsledku odborného poradenstva vo vzťahu k mal. G. najneskôr do 15.03.2022. Súd uložil povinnosť PhDr. Michalovi Chovancovi po ukončení terapie podať súdu písomnú správu o výsledku odbornej terapie uskutočnenej s mal. G. najneskôr do 15.05.2022. Z činnosti samotného súdu bolo zistené, že na tunajšom súde ohľadne maloletých detí sa viedlo viacero súdnych konaní, a to vo veci 4P/224/2012, predmetom ktorého bol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré konanie bolo uznesením zo dňa 12.09.2012 zastavené, ďalej vo veci 4P/225/2012, ktoré konanie bolo ukončené rozsudkom sp. zn. 4P/225/2012-49 zo dňa 23.10.2012, ktorým rozsudkom bolo manželstvo rodičov detí rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu rodičov maloletých detí tak, že deti boli zverenú do striedavej starostlivosti rodičov a vyživovacia povinnosť nebola určená. Ďalej vo veci sp. zn. 9P/36/2016-479, ktoré konanie bolo skončené rozsudkom sp. zn. 9P/36/2016 zo dňa 08.11.2017, na základe ktorého rozhodnutia súdu boli mal. Detí M. Q. G. zverenú do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach budú obaja rodičia. Súd uložil rodičom detí a obom maloletým deťom povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove detí, za účelom obnovenia vzťahu otca a detí, za účelom zabezpečenia stretávania sa otca s deťmi a stretávania sa príbuzných detí s deťmi. Súd uložil rodičom detí povinnosť v lehote jedného týždňa od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku kontaktovať psychologické centrum na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom za účelom dohodnutia stretnutia a túto skutočnosť oznámiť v lehote desať dní od právoplatnosti tohto rozsudku tunajšiemu súdu. Súd uložil rodičom detí povinnosť spolupracovať so psychologickým centrom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, povinnosť dostavovať sa v čase určenom psychologickým centrom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom na sedenia, povinnosť rešpektovať pokyny psychologického centra, a to za účelom zabezpečenia účelu výchovného opatrenia nariadeného pod bodom II. tohto rozsudku. Súd uložil matke detí povinnosť poskytovať otcovi detí informácie o maloletých deťoch (zdravotný stav, výsledky v škole, účasť na záujmových krúžkoch) pravidelne každý nepárny štvrtok vo forme mailovej komunikácie, či SMS. Otca detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého M. mesačne sumou 150,- Eur a na výživu mal. G. mesačne

sumou 100,- Eur počnúc dňom 03.05.2016, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí.

Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 03.05.2016 do 08.11.2017 v celkovej výške 1.900,44 Eur u mal. M. a v celkovej výške 1.003,67 Eur u mal. G. súd uložil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 40,- Eur u každého dieťaťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Súd styk otca s maloletými deťmi neupravil. Týmto rozsudkom sa zmenil Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 23.10.2012 č.k. 4P/225/2012-49 v bode II., III., IV. Súd zrušil Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 13.09.2016 č.k. 9P/36/2016-85 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 02.11.2016 č.k. 19Cop/72/2016-195. Súd zrušil Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.05.2016 č.k. 7PPom 1/2016-54 a určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Tunajší súd rozhodoval aj o návrhu otca na zapretie otcovstva v tom čase k mal. M. O. v konaní 6Pc/5/2019, ktoré konanie bolo ukončené rozsudkom sp. zn. 6Pc/5/2019-110 zo dňa 28.09.2020 tak, že návrh navrhovateľa - otca, v tom čase maloletých detí O., bol zamietnutý. V súčasnosti, ako bolo vyššie konštatované, na tunajšom súde prebieha konanie o úpravu práv a povinností k mal. G. O., sp. zn. 5P/52/2020.

27. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 03.02.2022 bolo zistené, že bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti starých rodičov E. Q. K. O. dňa 27.01.2022 na adrese A. E., O. XXXX. V čase sociálneho šetrenia sa v domácnosti nachádzali obidvaja starí rodičia. Pri pohovore vnímali sťažnenú komunikáciu so starým otcom, ktorý má zhoršený sluch a z tohto dôvodu je problematické s ním komunikovať. Starí rodičia uviedli, že po dohode s vnučkou G., že sa začnú stretávať mimo priestorov Centra pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Nové Mesto nad Váhom, sa malo stretávanie realizovať pravidelne každý štvrtok o 16. hodine v R. v A. E.. Stará matka nevedela presne uviesť, v akom rozsahu sa stretávanie realizovalo počas mesiacov október, november a december, v mesiaci november oslavovali v čínskej reštaurácii narodeniny vnuka M. spoločne s vnučkou G.. Počas mesiaca január sa stretnutia nerealizovali. Stará matka uviedla, že mala aj zdravotné problémy, kedy oznámila, že sa na stretnutie nemôže dostaviť, ale nevedela sa vyjadriť presne kedy. Vnučku G. nevidela už 2 mesiace, od oslavy M. narodenín. Starí rodičia uviedli, že s deťmi majú len telefonický kontakt prostredníctvom M.. Stará matka vyjadrila záujem o stretávanie s G., aj o pravidelný telefonický kontakt. Veľmi by chcela mať na G. telefónne číslo, aby jej mohla zavolať. Stretávanie v cukrárni sa jej páčilo, avšak keď má zhoršený zdravotný stav, nemohlo sa to realizovať. Starý otec uviedol, že naposledy sa s vnúčatami stretli na oslave narodenín M., boli v čínskej reštaurácii, bola tam G., M. Q. A. G.. Obidvaja starí rodičia uviedli, že majú vnúčatá radi, radi by sa s nimi porozprávali a boli s nimi v kontakte, aj keď vzhľadom k veku a zdravotnému stavu je pre nich stále komplikovanejšie cestovať.

Dňa 03.02.2022 bol vykonaný pohovor s U. M.. Táto uviedla, že asi do septembra 2021 chodila G. na stretnutia za starými rodičmi do Centra pre deti a rodiny v Novom Meste nad Váhom, kde sa G. so starými rodičmi dohodla, že sa začne stretávanie realizovať v cukrárni v A. E., každý štvrtok v čase od 16.hodiny do 17.hodiny. Stretli sa takto asi 5-7 krát, potom stretnutia zrušila stará matka zo zdravotných dôvodov. Matka uviedla, že stretnutia prebiehali v pokojnej atmosfére a G. bola po nich „v pohode“. Na Štedrý večer matka apelovala na deti, aby zavolali starým rodičom, stará matka telefonicky žiadala deti, aby prišli za nimi na O. a pýtala sa, prečo G. nechce chodiť za otcom, na čo im M. odpovedal, že toto im už viackrát vysvetlil. Matka uviedla, že stretávanie v cukrárni sa v mesiacoch december 2021 a január 2022 prestalo realizovať z toho dôvodu, že starí rodičia sa už neozvali, že majú o stretávanie s deťmi záujem. Takisto ani deti nekontaktovali starých rodičov.

Matka uviedla, že maloletá G. navštevuje v súčasnosti X.P. J. Š. Z. A. E., učí sa na samé jednotky, nemá s ňou žiadne výchovné problémy. Ohľadom syna M. sa matka nechcela vyjadrovať a uviedla, že tento je už plnoletý.

V závere pohovoru matka uviedla, že navrhuje, aby styk starých rodičov s deťmi nebol upravený, nakoľko podľa jej názoru žiadna úprava nie je potrebná, keďže je to ona, kto deti „pomkýna“ do styku so starými rodičmi a títo ani nemajú skutočný záujem o stretávanie s vnúčatami, stará matka údajne uviedla maloletej G., že sa jej nikam chodiť nechce a že ju to otravovalo.

Pomery v domácnosti matky zostali nezmenené, žije na adrese V. X, A. E., v spoločnej domácnosti s obidvomi deťmi a manželom O. M.. Dosahuje príjem zo živnosti cca 500-600 € mesačne, poberá prídavky na obidve deti. V rámci pracovného zaradenia doučuje nemecký jazyk. Manžel je tiež zamestnaný naďalej ako živnostník, dosahuje príjem cca 500 € mesačne. Na otázku kolízneho opatrovníka, či si otec plní vyživovaciu povinnosť k deťom matka uviedla, že si ju v mesiaci december 2021 a január 2022 neplnil v plnej výške.

Záverom ÚPSVaR uviedol, že ohľadom úpravy práv a povinností k maloletej G. prebieha na tunajšom súde pod sp. značkou 5P/52/2020 ďalšie konanie, v rámci ktorého bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil maloletej povinnosť zúčastniť sa odborného poradenstva. Maloletá G. sa poradenstva zúčastňuje a taktiež bola v tejto veci vypočutá na pojednávaní zákonnou sudkyňou. Pri svojej výpovedi sa maloletá tiež vyjadrila ku stretávaniu so starými rodičmi, z tohto dôvodu navrhol, aby sa v rámci dokazovania vykonalo oboznámenie účastníkov s vyjadreniami maloletej ku styku so starými rodičmi. Keďže kolízny opatrovník bol pri vypočúvaní maloletej osobne prítomný, je mu známa skutočnosť, že maloletá sa vyjadrila, že má starých rodičov rada a rada by sa s nimi stretávala každý týždeň. Navrhujeme teda, aby bolo stretávanie starých rodičov s maloletou G. upravené každý páry štvrtok v mesiaci, v čase od 16. hodiny do 17. hodiny v R. Z. A. E., kde stretnutia prebiehali, nakoľko starí rodičia aj maloletá sa vyjadrili, že s takýmto stretávaním nemajú žiadny problém a že im vyhovuje.

28. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní konanom dňa 07.02.2022 vyjadril k realizácii neodkladného opatrenia v Centre. Uviedol, že súd má dostatok správ v spise o tom, aká bola spolupráca starých rodičov maloletej aj matky v rámci realizovaného styku nariadeného neodkladným opatrením v Centre pre deti a rodiny. Z týchto správ bolo zrejmé, že jednotliví účastníci si neplnili v zmysle neodkladného opatrenia povinnosti, ktoré im boli uložené. Poukázal na to, že s Centrom pravidelne komunikoval a má vedomosť o tom, že stretávanie starých rodičov s maloletou bolo počas tohto priebehu mnohokrát prerušené, zrušené z dôvodov na strane ako maloletej, tak aj matky. Následne v septembri 2021 CDR kontaktovalo kolízneho opatrovníka, či by súhlasil s tým, aby sa styk starých rodičov s vnučkou G. a vnukom M. mohol v rozsahu ako bolo nariadené neodkladným opatrením realizovať mimo Centra pre deti a rodiny na mieste dohodnutom medzi G. a starými rodičmi. Kolízny opatrovník to uznal za vhodné, chcel vedieť ako by fungovalo toto stretávanie, keby účastníci nemali túto povinnosť súdnym rozhodnutím. Nakoľko z dôvodu PN pracovníčky, ktorá s rodinou pracovala, neobdržala záverečnú správu, nevie sa objektívne vyjadriť, z akých príčin sa stretávanie nerealizovalo, nakoľko aj pri pohovore s matkou dňa 03.02.2022 zistil, že vlastne dva mesiace už stretnutia neprebiehajú na základe vzájomnej dohody medzi G. a starými rodičmi. Poukázal na to, že v septembri 2021 bol osobne prítomný pri výsluchu mal. G. v konaní 5P/52/2020, kde videl u G. posun vzhľadom k veku, G. už pôsobila dospeljšia, samostatnejšia, vedela popísať svoje pocity, svoje dôvody, dostatočne komunikovala s pani sudkyňou a vtedy si uvedomil, že G. sa už vie k veci vyjadriť, začína mať skutočne také vlastné vnímanie rodinných vzťahov. Pri pohovore bola prvýkrát spontánna, nerobilo jej problém rozprávať o rodinných vzťahoch okrem otca. Na súde sa pred pani sudkyňou vyjadrila aj k styku so starými rodičmi, kedy uviedla, že stretávania so starými rodičmi jej vyhovujú, že ich má rada a že nemá problém sa s nimi stretnúť aj každý týždeň. Poukázal na to, že keď sa matky pri pohovore 03.02.2022 spýtal, z pohľadu mal. G., ako táto vnímala stretnutia so starými rodičmi v cukrárni, kde sa stretávali 1x týždenne v rozsahu 1 hodiny, sama matka uviedla, že dcéra G. bola po stretnutiach „v pohode“. Kolízny opatrovník maloletú vníma tak, že táto vie fungovať v rodinných vzťahoch v takom rozsahu, ako funguje aj vzťah jej matky s členmi rodiny, teda maloletá má vzťahy len s tými členmi rodiny, s ktorými má vzťah aj jej matka. Z uvedeného dôvodu kolízny opatrovník v závere správy, keďže nezistil, že by toto maloletej malo byť na ujmu a myslí si, že by maloletá mala mať rovnocenný kontakt so všetkými členmi rodiny, navrhol upraviť styk každý páry štvrtok v čase o 16,00 do 17,00 hod. v R. Z. A. E.. K otázke stretávania na O. sa kolízny opatrovník vyjadril rovnako ako mal. G., ktorá uviedla, že takéto stretávanie by jej nevyhovovalo, pričom kolízny opatrovník sa domnieva, že stretávanie mal. G. G. O. so starými rodičmi by nebolo v záujme maloletého dieťaťa.

29. Znalkyňa vypočutá na pojednávaní konanom dňa 07.02.2022 uviedla, že intuitívne z faktov a zo spisu, ktoré sú jej známe, vníma, že od podania trestného oznámenia o údajnom sexuálnom zneužívaní dcéry, je tento kontakt stopnutý. Ak bolo trestné oznámenie zastavené, dôveruje rozhodnutiu. V prípade, že sa toto ťahá ďalších 6-7 rokov, dovoľí si mimo znaleckého skúmania konštatovať, že v 6 rokoch dievča nie je psychosexuálne dozreté, hoci len jedenkrát v živote pracovala so skutočne zneužívaným dieťaťom a dovoľí si povedať, že vzhľadom na túto nezrelosť dieťa neinterpretuje uvedené tak traumaticky, ako mu je to potom podsúvané interpretáciou okolia. Uviedla, že v každom z nás je okrem traumatickeho procesu prítomný aj rastový model a vzhľadom na dobré zázemie a okolie rodinných väzieb G., má tento potenciál. Má základné hodnoty a dokáže prejavovať úctu. Neprislucha jej hodnotiť, z akého dôvodu si žiadala návštevu v CDR aj u kolegu znalca z oblasti sexuológie, dovoľí si však vyjadriť na základe vývinovej autogenézy názor, že toto nie je G. proces, ale proces rodičov v pozadí týkajúcich sa financií. Je potrebné to zastaviť, ak súd má dostatok dôkazov v predchádzajúcich konaniach, pretože sa tu jedná o duchovný boj a to je neodpustené. V prípade, ak by si G. žiadala psychologické intervencie, odporúča sa zamerať nie na minulosť, ale na budovanie zdravej budúcnosti. Úctu k rodičom prejavuje, aj bude

prejavovať. Táto je však sýtená skôr súcitom. Preto je potrebné povedať, že pokiaľ budeme pristupovať k druhým z ľútosťi, sýtíme im skrytý pocit nadradenosti a ide o duchovnú kategóriu. To si dovoľí povedať na základe vypočutých a dokladovaných správ, ale zároveň aj s pokorou, toto jej neprislúcha hodnotiť. K otázkam sa vyjadrila v tom smere, že obidve deti si racionálne uvedomujú a majú vštepenú úctu k druhým. Postoj k nejakej hodnote, v tomto prípade ku starým rodičom, má vždy stránku racionálnu, čo o tom viem, prečo to robím, ale aj emočnú, čo k tej hodnote cítim a čo pre danú hodnotu robím. To, čo bolo investované do vzťahu starých rodičov, iniciovala matka, čo je pozitívne, došlo aj zo strany k nim dvom k dobrej vnímavosti a odpusteniu. Deti však vnímajú neodpustenie voči otcovi, toto je vysoko pravdepodobne aj podnecované a práve preto tam vchádza ambivalencia, neistota. Vyjadrila sa tiež v tom smere, že deti cítia emócie, sú ich zrkadlom, cítia aj nepravosť, stavajú sa na stranu slabšieho, v tomto prípade je to matka. Nemajú dostatok síl, akoby samostatne vstúpiť do konania s otcom a keď vstúpil M., nebol empaticky prijatý. Podľa znalkyne, G. sa potrebuje vzdelávať, hrať, byť slobodné dieťa, rozhodnúť sa sama. Už má na to vek. K otázke, či sa vie vyjadriť k tomu, aby sa G. stretávala so starými rodičmi v ich domácnosti uviedla, že k tomuto sa vie vyjadriť sama. Ak doteraz slobodne povedala, že nechce, tak to treba rešpektovať. U G. došlo k zmene spôsobenej psychosociálnym vývinom a dozretím. Stretávanie G. so starými rodičmi navrhované kolíznym opatrovníkom by G. nebolo na ujmu, ale je to podľa nej umelé. Bolo by oveľa zdravšie pri vývin G., aby sa jej stretnutie so starými rodičmi realizovalo v prirodzených situáciách.

30. V závere kolíznym opatrovník uviedol, že navrhuje upraviť styk každý páry štvrtok v mesiaci v čase od 16,00 hod. do 17,00 hod. v R. na adrese ul. A. XXX, A. E., v prípade nemožnosti realizácie styku v cukrárni na základe dohody starých rodičov a mal. G. o mieste styku. Žiadal, aby súd uložili matke povinnosť poskytnúť telefónne číslo mal. G. starým rodičom, uvedené však ponechal na úvahe súdu.

31. V závere pojednávania konaného dňa 07.02.2022 matka dieťaťa uviedla, že je presvedčená, že vynucovať si od G. prítomnosť na spoločných stretnutiach so starými rodičmi je neadekvátnym zásahom do jej slobody a práv. Brať do úvahy záujem a oprávnenie starých rodičov avšak skúmať záujem dieťaťa len cez rodinu je vo výraznom nepomere v neprospech dieťaťa. Uviedla, že má za to, že úspešne budovať rodinné a sociálne vzťahy a náklonnosť nie je možné nasilu a rozkazom, ale slobodne, spontánne a za rešpektovania dôstojnosti autonómie a vôle dieťaťa. Vzhľadom na povedané navrhla, aby súd návrh navrhovateľov - starých rodičov o úprave styku s mal. G. O., zamietol.

32. V závere pojednávania konaného dňa 07.02.2022 otec dieťaťa uviedol, že nesúhlasí so stanoviskom matky, ktoré v závere k veci predniesla, ktoré je čisto účelové a duševne, aj duchovne aj mentálne vplýva na mal. G., aby sa nestretávala so starými rodičmi. Matka chce G. absolútne odrezať od jeho rodiny, čo sa už u M. podarilo. Rešpektuje stretávanie sa G. u psychologičky a psychológa a ako dočasný model podporuje stretávanie sa 2x do mesiaca v cukrárni na A. E., pričom on z vlastnej iniciatívy bude realizovať dopravu starých rodičov na miesto.

33. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

34. Súd konštatuje, že v priebehu konania o úpravu styku mal. G. so starými rodičmi realizoval viaceré opatrení pre obnovenie vzťahov mal. G., tak i plnoletého M., aby sa vzťahy medzi deťmi a starými rodičmi obnovili. Vzťahy medzi deťmi a starými rodičmi sa narušili v rámci narušenia vzťahov ich rodičov. V čase podania návrhu sa starí rodičia s mal. G. a plnoletým M. vôbec nestretávali. Počas manželstva rodičov maloletých detí, i v čase po ich rozvoze, v období keď boli deti v striedavej starostlivosti rodičov, sa s deťmi stretávali denne. Mali s nimi blízky vzťah. Matka detí starým rodičom prestala umožňovať styk s deťmi potom, čo bolo súdom rozhodnuté o zákaze styku otca s maloletými deťmi. Starí rodičia sa so žiadosťou o stretnutie sa s deťmi na matku detí neobrátili. Vzhľadom k tomu, že vzťah detí k starým rodičom bol narušený, súd v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom a Referátom poradensko-psychologických služieb sa snažil v prvom rade o obnovenie väzieb medzi rodičmi a deťmi. Boli iniciované stretnutia na Referáte poradensko-psychologických služieb za súčinnosti psychológa a následne psychologičky RPPS. Po realizácii prvých stretnutí, psychológ RPPS pre prípad úpravy stretávania starých rodičov a vnúčať odporučil, aby bola starým rodičom poskytnutá možnosť

absolvovať krátkodobé psychologické poradenstvo zamerané na spracovanie súvisiacej záťažovej situácie, prípadne navrhol umožniť maloletým deťom a starým rodičom absolvovať prvé spoločné stretnutia v neutrálnom prostredí s podporou nezávislej tretej osoby. Na základe podnetu súdu sa následne realizovali stretnutia G. a toho času už plnoletého M. O. so starými rodičmi v neutrálnom prostredí za súčinnosti psychológa RPPS v stanovených termínoch a v čase. Už v priebežnej správe psychológ RPPS konštatoval, že starí rodičia s mal. G. majú vytvorený vzťah, zdieľajú spoločné podmienky, poznajú členov širšej rodiny i rodinných známych, správajú sa so vzájomným rešpektom a úctou. Zo správy RPPS bolo zrejmé, že M. Q. G. majú záujem o stretávanie sa so starými rodičmi, ale bez novej prítomnosti otca. Psychológ RPPS poukázal na to, že starí rodičia majú tendenciu vysvetľovať vnúčatám svoj pohľad na nedorozumenia, ktoré vznikli medzi ich otcom a matkou. Pri postupujúcich stretnutiach vnímal, že táto tendencia stráca na intenzite a deti so starými rodičmi dokážu plnohodnotnejšie prežívať spoločne strávené chvíle. V rámci poskytovania psychologického poradenstva, psychológ RPPS viedol starých rodičov a upozorňoval ich na nevhodnosť vyjadrovania sa smerom k aktuálnej rodinnej situácii. Rovnako matke detí vysvetlil nutnosť aktívne podporovať rodičovskú úlohu otca a starých rodičov v zdravom vývine detí a zároveň nevhodnosť vystavovania detí konfliktu rodičov a starých rodičov. Psychológ Referátu PPS realizoval obnovenie vzťahov komunikáciou s deťmi, s rodičmi i starými rodičmi maloletých detí. V závere svojej správy psychologička RPPS konštatovala, že priebeh stretnutí sprevádzalo množstvo emócií a je badateľný vytvorený vzťah detí a starých rodičov, ktorý je žiaľ výrazne poznačený nevyriešenými konfliktami starých rodičov a rodičov a taktiež časovým prerušením vzájomného kontaktu. Psychologička RPPS uviedla, že na základe zistených skutočností je vhodné absolvovanie individuálnej psychoterapie všetkých zúčastnených zameranej na zvládnutie dlhotrvajúcej záťažovej situácie, v ktorej najviac trpia maloleté deti. Pre prípad, že by súd rozhodol o stretávaní sa starých rodičov s deťmi v domácom prostredí starých rodičov, odporučila jasne stanovené podmienky kontaktu starých rodičov a detí s dôrazom na v tom čase obavy oboch detí z prípadnej návštevy otca. Ako ďalšiu možnosť navrhla súdu zväziť, aby stretnutia starých rodičov a detí prebiehali za prítomnosti psychológa CPDaR. Súd tak nariadil neodkladné opatrenie uznesením sp. zn. 6P/20/2017-178 zo dňa 02.09.2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2019 a vykonateľnosť dňa 16.09.2019. Na základe nariadeného neodkladného opatrenia sa realizoval styk maloletých detí so starými rodičmi v Centre pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom. Zo správy centra bolo zrejmé, že stretnutia sa realizovali v dátumoch 07.02.2020, 14.02.2020 a 21.02.2020. Stretnutia prebiehali bez výrazných problémov. Matka pravidelne priviedla deti na stretnutia. Začiatky na stretnutiach boli spočiatku o výčitkách. Nakoniec sa maloleté deti upokojili a komunikácia prebiehala a pokračovala v klasických frázach, ako sa máte, čo nové a podobne. Vzájomnú komunikáciu vždy spojila spoločenská hra, pri ktorej deti a starí rodičia spolu komunikovali bez problémov, dokonca v niektorých momentoch sa prejavila spoločná súdržnosť. Keď sa zvolila všeobecne vhodná téma, nesúvisiaca s rodinou, obe strany vedeli vyjadriť svoje názory s rešpektom. Stretávanie sa starých rodičov s deťmi v Centre pre deti a rodiny Myjava, pracovisko Klčové, Nové Mesto nad Váhom od 28.02.2020 značným spôsobom narušila situácia, ktorá vznikla v súvislosti s tzv. nákazou Covid 19, kedy na základe tlačového vyhlásenia premiéra SR zo dňa 06.03.2020 a pokynu GR Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, boli zakázané návštevy rodičov a blízkych osôb detí v zariadeniach CDR Myjava. K uvoľneniu opatrení došlo na základe Usmernenia ÚPSVaR Bratislava zo dňa 20.05.2020 a k zrušeniu obmedzenia vykonávania ambulantných a terénnych opatrení s účinnosťou od 01.06.2020. Treba uviesť, že už 28.02.2020 matka telefonicky oznámila centru, že jej návšteva sa ruší z dôvodu domácej karantény po príchode maloletej z prázdnin v Českej republike. Centrum dňa 29.05.2020 kontaktovalo matku maloletých detí a starých rodičov, ktorých oboznámilo, že od 01.06.2020 je možné pokračovanie stretávania za potrebných hygienických opatrení. Najbližšie stretnutie centrum stanovilo na 05.06.2020. Starí rodičia potvrdili účasť, matka detí nie, ako dôvod uviedla dlhodobú PN jej a jej manžela, ako i skutočnosť, že maloleté deti nemá kto priviesť do CDR na stretávanie. Centrom boli matke navrhnuté riešenia, ktoré matka neprijala z ňou uvedených dôvodov, pričom Centrum oznámilo matke, že za takejto situácie nie je možné, aby ďalšie stretávanie detí a starých rodičov v centre prebiehalo, o čom upovedomia ÚPSVaR. Vzhľadom k situácii daného prípadu súd pristúpil i k nariadeniu znaleckého dokazovania. Odpovede na otázky znalkyňa zhrnula v závere svojho znaleckého posudku a v závere tohto zodpovedala na otázky súdu, pričom jej odpovede zahŕňa bod 23 tohto rozsudku. V priebehu konania sa následne začali realizovať na základe stále trvajúceho neodkladného opatrenia stretnutia mal. G. so starými rodičmi. V septembri 2021 kontaktovalo Centrum ÚPSVaR - kolízneho opatrovníka, či by dal súhlas k tomu, aby sa styk starých rodičov s deťmi realizoval v rozsahu ako bolo nariadené neodkladným opatrením mimo Centra pre deti a rodiny na mieste dohodnutom medzi G. a starými rodičmi. Bolo to v čase, keď stretnutia medzi G. a

starými rodičmi neprebíhali na základe ich vzájomnej dohody dva mesiace. Kolízny opatrovník tieto stretnutia navrhované Centrom považoval za účelné, realizované v záujme G. a súhlasil s realizáciou takto dohodnutých stretnutí.

35. Súd poukazuje na skutočnosť, že už Krajský súd, ako odvolací súd, ktorý rozhodoval o odvolaní matky proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia súdom prvého stupňa zo dňa 02.09.2019, konštatoval v bode 19. svojho rozhodnutia zo dňa 18.12.2019 nasledovne: „Podľa odvolacieho súdu v správnom vývoji maloletých detí majú nezanedbateľné miesto aj starí rodičia. Starí rodičia sú súčasťou identity dieťaťa. Spája ich genetické puto, ktoré neprestane fungovať len preto, že sa rodičia detí rozídu. Deti potrebujú poznať svojich starých rodičov, stretávať sa s nimi. Starší ľudia a deti sú si mentálne a osobnostne bližšie, v prítomnosti rodičov sú deti nútené svoje správanie kontrolovať a potláčať, zatiaľ čo v prítomnosti starých rodičov nie. Starí rodičia predstavujú pre deti akési útočisko v neistote a chaose, ktoré možno prežívajú. Ak dieťa pozná svoju rodinnú históriu, rodokmeň, pozná vzťahy v rodine a rodinných príslušníkov, vie si lepšie uvedomiť a kontrolovať vlastný život. Lepšie a hlbšie poznanie rodiny a rodinných vzťahov pomáha deťom vidieť svoju rodinu v pozitívnejšom svetle. Práve uvedené skutočnosti treba mať na zreteli pri rozhodovaní o styku starých rodičov s vnúčatami a preto aj v zásade platí, že styk maloletých detí s ich starými rodičmi je v najlepšom záujme maloletých detí.“

36. Zákon o rodine ustanovuje tak úpravu styku maloletého dieťaťa s rodičom, ako i úpravu styku s blízkymi osobami rodiča, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Úpravu styku dieťaťa s blízkymi osobami, ktorými sú nesporne podľa § 116 Občianskeho zákonníka aj starí rodičia, upravuje Zákon č. 36/2005 Z.z., t.j. Zákon o rodine v ustanovení § 36 ods. 1. Pri rozhodovaní o úprave styku, či už rodiča s dieťaťom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, či už starých rodičov s maloletým dieťaťom, je treba vychádzať z Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý je založený na štyroch základných princípoch, ktorými si nediskriminácia dieťaťa, najlepší záujem dieťaťa, právo na život, prežitie a rozvoj a právo na rešpektovanie názorov dieťaťa. Tiež je potrebné rozhodovať v súlade s ust. čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť a práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Súd v danom prípade rozhodoval jednak v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa, jednak v súlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, keď v predmetnej veci rozhodoval podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý nie je v rozpore s čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, keďže neobmedzuje rodičovské práva, ale len garantuje právo dieťaťa na styk aj s blízkymi osobami rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

37. Vychádzajúc z aktuálnej situácie, súd je toho názoru, vychádzajúc i z výsluchu mal. G. na tunajšom súde v konaní 5P/52/2020, keď samotná G. uviedla, že stretávania so starými rodičmi jej vyhovujú, má ich rada a nemá sa s nimi problém stretnúť aj každý týždeň, že styk maloletého dieťaťa so starými rodičmi je potrebné upraviť. K striktnnej úprave styku bolo potrebné pristúpiť jednak z dôvodu, že v minulosti bez toho, že by bol upravený styk, mal. G. sa so starými rodičmi dlhodobo nestretávala, bolo potrebné vyvinúť maximálne úsilie pre obnovenie vzťahov medzi G. a starými rodičmi, tak i citových väzieb. Áno, je pravdou, že matka v súčasnosti pozitívne ovplyvňuje mal. G. k stretnutiam so starými rodičmi. Je však zrejme, že v minulosti tomu tak vždy nebolo, keď z vykonaného dokazovania odkáže súd už len na skutočnosť, že ešte v čase šetrenia pomerov kolízny opatrovníkom v rodine maloletého dieťaťa dňa 30.06.2020, matka a jej manžel prezentovali svoje názory na starých rodičov O. priamo pred deťmi, hodnotili ich záujem o vnúčatá ako hraný, ktorým chcú zakrývať to, aby mal k deťom prístup ich otec, s čím absolútne nesúhlasia. Uvedli, že sú proti tomu, aby deti chodili na O. za starými rodičmi, myslia si, že tam by mohli prísť do kontaktu s otcom a že starí rodičia nemajú skutočný záujem stretávať sa s deťmi. Uvedené tvrdenia boli prezentované priamo pred deťmi. Z uvedeného je zrejme, že súd nemôže konštatovať, že v minulosti nedochádzalo k ovplyvňovaniu detí matkou vo vzťahu k starým rodičom. V súčasnosti na súde prebieha konanie 5P/52/2020 a situácia medzi rodičmi maloletého dieťaťa nie je úplne doriešená. Nie je možné, podľa názoru súdu, pripustiť, aby akýkoľvek stret záujmov, či rozdielnosť názorov rodičov detí boli opätovne dôvodom pre stratu kontaktu starých rodičov s mal. G. a stratu citových väzieb. Súd sa nestotožňuje s názorom matky dieťaťa, že takéto rozhodnutie je v neprospech dieťaťa. V danom prípade nejde o realizáciu budovania rodinných a sociálnych vzťahov nasilu a rozkazom. V daných súvislostiach súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Žilina, 6CoP/54/2017 zo dňa 30.01.2018, v ktorom tento konštatuje: „akokoľvek možno považovať za prirodzené a žiadúce, aby dieťa bolo vychovávané svojimi rodičmi, nedá sa odhliadnuť od toho, že aj dieťa samotné je bytosťou jedinečnou, obdarenou neodňateľnými, nescudziteľnými, nepremličateľnými a

nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, teda bytosťou, ktorej by sa malo pri jej vývine dostať to najlepšie. Dieťa má právo aj na lásku a starostlivosť starých rodičov“, s ktorým konštatovaním sa tunajší súd absolútne stotožňuje. Podľa názoru súdu, v žiadnom prípade nie je možné pripustiť, aby opätovne došlo k strate už vytvorených citových väzieb dieťaťa so starými rodičmi.

38. Pokiaľ ide o vyhotovený znalecký posudok znalkyňou, je nesporné, že od jeho realizácie opätovne došlo k z mene situácie, ktorá sa podľa názoru súdu mení a môže meniť v závislosti od aktuálnych vzťahov rodičov maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o výpoveď znalkyne na pojednávaní konanom dňa 07.02.2022, táto podľa názoru súdu bola podaná skôr v teoretickej ako praktickej rovine. Faktom však je, že i znalkyňa uviedla, že zmena u mal. G. je spôsobená psychosociálnym vývinom a dozretím. Styk starých rodičov s mal. G. navrhnutý kolíznym opatrovníkom nemôže byť mal. G. na ujmu. K vyjadreniu znalkyne, že stretnutie by malo prebiehať v prirodzených situáciách, treba uviesť, že v tomto smere sa s ňou súd absolútne stotožňuje. Ako je však vidieť z celej genézy daného prípadu od narušenia vzťahov medzi rodičmi maloletého dieťaťa, doposiaľ nedošlo k ich doriešeniu, v dôsledku čoho, podľa názoru súdu, práve „stretávanie sa dieťaťa so starými rodičmi v prirodzených situáciách“ je v súčasnosti obmedzené vzťahmi medzi rodičmi maloletých detí.

39. Vzhľadom k všetkým uvedeným skutočnostiam, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, súd upravil styk maloletého dieťaťa so starými rodičmi tak, ako je uvedené vo výrokovej časti I. tohto rozsudku. Podľa názoru súdu, takýto styk dieťaťa so starými rodičmi, keď už nie je možná v čase rozhodnutia iná úprava, rozsiahlejšia úprava styku maloletého dieťaťa so starými rodičmi, nesporne zabezpečí a prispieje k zachovaniu vzťahov a citových väzieb medzi maloletým dieťaťom a starými rodičmi. Pokiaľ súd v bode II. výrokovej časti rozsudku uložil matke maloletého dieťaťa pripraviť dieťa na styk so starými rodičmi, nerozumel pod tým len fyzickú prípravu matky, ktorá má zabezpečiť dieťaťu veci na oblečenie a odovzdať ho starým rodičom, ale aj určitú psychickú pomoc a psychickú prípravu na stretnutie sa G. so starými rodičmi. Súd stretávanie sa maloletého dieťaťa so starými rodičmi na O. v mieste ich bydliska nepovažuje za vhodné, vzhľadom k doteraz nedoriešeným vzťahom medzi G. a otcom. Pokiaľ ide o poskytnutie telefonického čísla mal. G. starým rodičom, ktoré rozhodnutie ponechal kolízny opatrovník na rozhodnutí súdu, súd uvádza, že poskytnutie telefónneho čísla mal. G. starým rodičom za daných okolností, nepovažuje za vhodné, keď dieťa je ešte maloleté a v súčasnosti sa realizuje prebiehajúce uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie ohľadne mal. G. vo veci 5P/52/2020.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Zákona č. 161/2015 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. O náhrade trov štátu, ktoré vznikli v súvislosti s ustanovením tlmočníka v predmetnej veci, ktorý realizoval preklady s poukazom na ustanovenie § 55 C.m.p. Súd je toho názoru, že tieto nemožno od otca maloletého dieťaťa spravodlivo žiadať, keď otec má právo konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.